

A KIENGESZTELŐDÉS ÉS AZ ENGESZTELÉS SZENTÍRÁSI ALAPJAI

1. A Isten Krisztusban kiengesztelődött a világgal

- Jézus kiengesztelte Istent irántunk, emberek iránt. Összebékítette egymással Istent és az embert. Isten nem tartja számon azok vétkeit, akik bánják azokat és maguk is ki akarnak engesztelődni Istennel.
 - *2Kor 5,17 Mindenki, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi megszűnt, valami új valósult meg. 18De ezt Isten viszi végbe, akit Krisztus kiengesztelt irántunk, és aki minket a kiengesztelődés szolgálatával megbízott. 19Isten ugyanis Krisztusban kiengesztelődött a világgal, nem tartja számon vétkeinket, sőt ránk bízta a kiengesztelődés ígését. 20Tehát Krisztus követségében járunk, maga az Isten int benneteket általunk. Krisztus nevében kérünk: engesztelődjete ki az Istennel! 21Ő azt, aki bűnt nem ismert, „bűnné” tette értünk, hogy benne „Isten igazságossága” legyünk.*

Jézust bűneink engesztelésére küldte az Atya. Ez Isten szeretete irántunk: az Atya részéről is, hogy elküldte, Jézus részéről is, hogy ezt végbe vitte.

- *1Jn4,10 A szeretet nem abban áll, hogy mi szeretjük Istent, hanem hogy ő szeret minket, és elküldte a Fiát bűneinkért engesztelésül.*

Jézus megszerezte nekünk a kiengesztelődést, a békét. Istent Jézus halála kiengesztelte.

- *Róm 5,10 Mert ha Istent a Fia halála kiengesztelte akkor, amikor még ellenségek voltunk, most, hogy kibékültünk vele, az ő életébe beoltódva még könnyebben megszabadulunk. Sőt még ezen felül dicsekszünk is az Istenben Urunk, Jézus Krisztus által, aki megszerezte nekünk a kiengesztelődést.*
- *Kol 1,19 Mert úgy tetszett az Atyának, hogy benne lakjon az egész teljesség, 20és hogy általa engeszteljen ki magával mindent, ami a földön és a mennyben van, azáltal, hogy békességet szerzett keresztjének vérével.*
- *21Titeket is, akik egykor idegenek és ellenséges érzületűek voltatok a gonosz tettek miatt, 22megbékéltetett most az ő emberi testében a halál által, hogy mint szenteket, szeplőtelenül és feddhetetlenül állítson önmaga elé.*

Az ember maga is próbálta bűneit jóvátenni, Istennel békességre jutni úgy, hogy különféle áldozatokat igyekezett bemutatni neki. De ezek nem voltak Isten előtt kedvesek. Isten szemében kedvesebb az engedelmesség, mint az áldozat, az, hogy az ember elfogadja azt, ahogyan maga Isten terem békességet közte és az ember között.

- *Zsid 10,5-6*
Áldozatot és felajánlást nem kívántál, de testet alkottál nekem. Nem kedves előtted az engesztelő és égő áldozat. Akkor így szóltam: "Íme jövök Istenem, hogy teljesítsem akarodat, amint a könyvtekercsben rólam írva van." (Zsolt 40,7-8)

Ezt a kiengesztelődést Jézus mint az emberiség főpapja vitte végbe, aki áldozatot mutat be a bűnökért, de csak az emberiség bűneiért, mert neki nem volt bűne.

- *Zsid 5,1-5 Mert minden főpapot az emberek közül választanak, és arra rendelik, hogy az Isten tiszteletében képviselje az embereket, ajándékokat és áldozatot mutasson be a bűnökért, 2mint olyan valaki, aki megértő tud lenni a tudatlanok és a tévelygők iránt, hiszen őrá is gyöngeség nehezedik. 3Ezért a népért is, saját vétkeiért is áldozatot kell bemutatnia. 4A tisztséget magától senki sem vállalhatja, csak akit az Isten meghív, mint Áront. 5Így Krisztus sem*

önmagát emelte főpapi méltóságra, hanem az, aki így szólt hozzá: „A Fiam vagy, ma szültelek.” 6Másként meg ezt mondja: „Pap vagy mindörökké Melkizedek rendje szerint.”

Jézus maga az áldozatbemutató és az áldozat is egy személyben az egész világ bűneiért.

- *1 Jn 2,1 Gyermekeim! Ezeket azért írom, hogy ne kövessetek el bűnt. De ha valaki bűnbe esik, van szószólónk az Atyánál: Jézus Krisztus, az Igaz. 2 **Ő az engesztelő áldozat bűneinkért, nemcsak a mieinkért, hanem az egész világ bűneiért is.***

Jézus szeretett minket és az egyházat, és irántunk való szeretetből áldozta fel magát

- *Ef 5, 2Krisztus szeretett minket, és odaadta magát értünk jó illatú áldozati adományként Istennek.*
- *Ef 5, 25-27 Krisztus szerette az Egyházat és feláldozta magát érte, hogy a keresztségben isteni szavával megtisztítva megszentelje. Ragyogóvá akarta tenni az Egyházat, amelyen sem szeplő, sem ránc, sem egyéb efféle nincsen, hanem szent és szeplőtelen.*
- *Róm 8, 32 A mennyei Atya, „aki saját Fiát nem kímélte, hanem mindannyiunkért áldozatul adta.*

2. Mit jelent a kiengesztelés, vagyis Jézus engesztelő műve, az Istennel való kiengesztelődés? Mire irányul a kiengesztelődés, mi annak a tartalma?

- A bűn ellenségeskedés Istennel. Jézus ezt az Istennel való ellenségeskedést szüntette meg.
 - *Ef 2,16 Mint békeszerző a két népet magában eggyé: új emberré teremtette, és a kereszttel mindkettőt egy testben engesztelte ki Istennel úgy, hogy saját személyében megdöntötte az ellenségeskedést.*
 - *Jak 4,4 Házasságtörők, nem tudjátok, hogy a világgal való barátság ellenségeskedés Istennel? Aki tehát a világgal barátságban akar lenni, az ellensége lesz Istennek.*
- A bűn lelkileg halottá tesz. Jézus megváltása, bűnbocsánata, kiengesztelő műve életre kelt lelkileg.
 - *Kol 2, 13Titeket tehát, akik bűneitek és testi körülmetéletlenségetek következtében halottak voltatok, vele együtt életre keltett. Megbocsátotta minden bűnünket.*

Jézus a bűnöket bocsátja meg, ezzel végzi a kiengesztelést

- *1Jn1,9 Ha megvalljuk bűneinket, ő hűséges és igazságos: megbocsátja bűneinket és megtisztít minden gonoszástól.*

Jézus a bűnbocsátó hatalmat rábízta apostolaira

- *Jn 20,23 Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, akinek nem bocsátjátok meg, nem nyer bocsánatot.*

Az ember Istennel szemben ellenséges érzületű volt saját bűnei, gonosz tettei következtében. Jézus megszerezte a bűnös ember számára a kiengesztelődést saját halála árán. A kereszten vérével békességet szerzett. Békét kötött a föld és a menny, Isten és az ember között.

- *Kol 1,19 Úgy tetszett (az Atyának), hogy benne lakjék az egész teljesség, 20s hogy általa békítsen ki magával mindent a földön és a mennyben, minthogy **Ő a kereszten vérével békességet szerzett.** 21Nektek is, akik azelőtt idegenek és ellenséges érzületűek voltatok gonosz tetteitek következtében, 22most nektek is **megszerezte a kiengesztelődést** halandó testében a halál árán, hogy szentté, szeplőtlené és feddhetetlenné tegyen benneteket színe előtt. 23Csak álljatok szilárdan és rendületlenül a hitben, és ne tántorodjatok el az evangéliumi*

reménytől, amelyről hallottatok, hiszen minden teremtménynek hirdették az ég alatt, és én, Pál is ennek a szolgája lettem.

Az előző Szent Páltól való idézet azt is megmutatja, hogy mit eredményez a kiengesztelődés, a bűnbocsánat: szentté, szeplőtelenné és feddhetlenné teszi a bűnöst Isten színe előtt.

Jézus megszerezte nekünk a kiengesztelődést. Vagyis megment minket Isten haragjától. Istent Jézus halála kiengesztelte.

- *Róm 5,9* Most, hogy vére árán igazzá váltunk, még sokkal inkább megment bennünket haragjától. *10* Mert ha **Istent Fia halála kiengesztelte** akkor, amikor még ellenségek voltunk, most, hogy kibékültünk vele, annál inkább megmenekülünk az ő életében. *11* Sőt ezenfelül még dicsekszünk is az Istenben Urunk, **Jézus Krisztus által, aki megszerezte nekünk a kiengesztelődést.**

3. A kiengesztelődés és Isten haragja.

- Az engesztelés a magyar nyelvben a sértettnek, a haragvónak a lecsillapítását jelenti. Ma sokan azt állítják, hogy Isten csak szeretet, ő csak szeretni tud, harag nincs benne. Csak az ószövetség Istene volt haragvó Isten. Az Újszövetség Istene nem haragvó, hanem szerető és irgalmas Isten. Az alábbi idézetek mutatják, hogy ez nem így van. Az Ószövetségben rengeteg helyen van szó Isten haragjáról. De ez az Újszövetségből sem hiányzik. Ebben az összeállításban csak az Újszövetségi Szentírásból válogattunk olyan részeket, amelyek Isten haragját mutatják.
- Isten irgalmas, de nem a végtelenségig. Egy ideig elnéző a bűnök iránt, de elkövetkezik az ő igazságosságának is az ideje. Jézus engesztelő áldozata egyben Isten igazságosságát is mutatja. Jézus nem csak irgalmas, hanem ítélő Isten is. Elítéli haláluk pillanatában illetve a világ végén a konok és bűneikben megkeményedett gonosz embereket.
 - *Róm 3,25*
Őt adta oda Isten véres engesztelő áldozatul a hitben, hogy kimutassa igazságosságát. Isten végtelen türelmében elnézte a korábban elkövetett vétkeket, hogy igazságosságát most kimutassa.
 - *Mt 25, 31-34, 41* Amikor eljön dicsőségében az Emberfia és vele minden angyal, helyet foglal főséges trónján. Elébe gyűlnek mind a nemzetek, ő pedig különválasztja őket egymástól, ahogy a pásztor különválasztja a juhokat a kosoktól. A juhokat jobbjára állítja, a kosokat pedig baljára. Aztán így szól a király a jobbján állókhoz: *Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! [...]* Ezután a balján állókhoz is szól: *Távozzatok szíнем elől, ti átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült.*
 - *Jn 5,22,25-29* **Az Atya nem ítél el senkit, hanem egészen a Fiúra bízta az ítéletet,** [...] Bizony, bizony, mondom nektek: Elérkezik az óra, s már itt is van, amikor a halottak meghallják az Isten Fia szavát. S akik meghallják, azok élni fognak. Amint ugyanis az Atyának élete van önmagában, a Fiúnak is megadta, hogy élete legyen önmagában, s hatalmat adott neki, hogy ítéletet tartson, mert hiszen ő az Emberfia. Ne csodálkozzatok rajta! Mert elérkezik az óra, amikor a sírokban mindnyájan meghallják az Isten Fia szavát, és előjönnek. Akik jót tettek, azért, hogy feltámadjanak az életre, akik gonoszat tettek, azért, hogy feltámadjanak a kárhozatra.
 - *Róm 2,5-11* **Konokságodban és szíved megrögzöttségében csak büntetést halmozol magadra, a haragnak és az Isten igazságos ítélete megnyilvánulásának napjára.** Ő kinek-kinek tettei szerint fizet: örök élettel annak, aki a jótettekben kitarva dicsőségre, tiszteletre és halhatatlanságra

törekszik, **haraggal és megtorlással annak, aki haszonleső, s nem hajlik az igazságra, hanem a gonosszággal tart. Mindenkit, aki gonoszat művel, utolér a kín és a gyötrelem, elsősorban a zsidót, azután a pogányt. S dicsőség, tisztelet és békesség vár mindenkire, aki jót tesz, elsősorban a zsidóra, azután a pogányra. Isten ugyanis személyválogatás nélkül ítél.**

- Isten bizonyos embereket haragjával sújt.
 - Róm 3,5 De mit mondjunk arra, ha a mi igaztalanságunk teszi nyilvánvalóvá Isten igazságát? Nem igazságtalan-e Isten, amikor haragjával sújt?

Kiket sújt Isten haragja?

- Aki nem hisz a Fiúban és nem keresztteljedik meg, vagyis nem fogadja el Isten Jézusban nyújtott kiengesztelő művét
 - *Jn 3,36 Aki hisz a Fiúban, az örökké él. Aki azonban nem hisz a Fiúban, az nem látja meg az életet, az Isten haragja száll rá. Mk16,16 Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog; aki nem hisz, elkárhozik.*

A megtérés, a bűnbánat, a keresztség elhárítja Isten haragját

- *Mt 3,7 Mikor pedig látta, hogy a farizeusok és a szaduceusok közül sokan mennek hozzá, hogy megkeresztelkedjenek, ezt monda nekik: Mérges kígyóknak fajzatai! Kicsoda intett meg titeket, hogy az Istennek elkövetkezendő haragjától megmeneküljétek? (Károli Gáspár revideált fordítása)*

Azokat, akik elzárják Jézustól a gyermekeket

- *Mk 10,14 Ezt látva Jézus haragra gerjedt, és azt mondta nekik: »Engedjétek hozzám jönni a kisgyerekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.*

A gonosz embereket és az Isten igazságát elfojtókat

- *Róm 1,18 Isten haragja megnyilvánul az égből azoknak az embereknek minden gonosszága és igazságtalansága ellen, akik igazságtalansággal elfojtják az isteni igazságot.*

A hitetleneket, akiknek üres a beszédjük

- *Ef 5,6 Senki se vezessen félre titeket üres beszéddel, mert miattuk éri Isten haragja a hitelenség fiait.*

Akik akadályozzák az evangélium hirdetését

- *1 Tessz 2,16 Akadályoznak bennünket, hogy a pogányoknak ne hirdessük az evangéliumot az üdvösségükre. Így betelik egyszer s mindenkorra bűneik mértéke, s már rajtuk is az Isten haragja, végérvényesen. 5,9 Hiszen Isten nem a haragra szánt minket, hanem az üdvösség elnyerésére Urunk, Jézus Krisztus által,*
- *1 Tessz 5, 9 Hiszen Isten nem a haragra szánt minket, hanem az üdvösség elnyerésére Urunk, Jézus Krisztus által, 10 aki meghalt értünk, hogy akár élünk, akár meghalunk, vele együtt elnyerjük az életet. 11 Ezért vigasztaljátok és bátorítsátok egymást, mint ahogy meg is teszitek.*

Akinek a szíve kemény marad és nem tér meg. Vagyis csak azok menekülnek meg Isten haragjától, akik megtérnek és (folyamatosan) bűnbánatot tartanak

- *Róm 2,5 De te a te keménységed és meg nem tért szíved szerint gyűjtesz magadnak haragot a haragnak és az Isten igaz ítélete kijelentésének napjára.*

Isten kiönti haragjának 7 csészéjét azokra, akik az utolsó idők nagy hitehagyásában a "nagy Babilont" követik, azokat, akik imádják a vadállatot és szobrát, azokat, akik az ő jelét viselik homlokukon vagy a kezükön.

- *Jel 14,19 Az angyal lehajította éles metszőkését a földre, leszüretelte a föld szőlőjét és Isten haragjának nagy sajtójába vetette. 15,1 Negyedik látomás: Isten haragjának hét csészéje Akkor egy másik csodálatos nagy jelet láttam az égen: **hét angyalt, akinél a hét végső csapás volt. Általuk teljesedik be Isten haragja.** 15,7 A négy élőlény egyike a hét angyalnak **hét aranycsészét adott, tele az örökkön-örökké élő Isten haragjával.** 16,1 Akkor nagy szózatot hallottam a templomból, mely a hét angyalhoz szólt: „Menjete, **öntsétek ki Isten haragjának hét csészéjét a földön.**” 16,19 A nagy város háromfelé vált és a pogányok városai leomlottak. Isten akkor megemlékezett a nagy Babilonról és **haragja tüzes borának kelyhét nyújtotta neki.** 19,15 Szájából éles kard tört elő, hogy azzal sújtsa a nemzetekre. Vasvesszővel fogja kormányozni őket, és **taposni fogja a mindenható Isten haragja tüzes borának sajtóját.** 12,17 Erre a sárkány haragra lobbant az asszony ellen és harcba szállt többi gyermekével, akik megtartják Isten parancsait és kitartanak tanúságukban Jézus mellett. 14,9 Egy harmadik angyal is követte őket. Harsány hangon kiáltotta az is: „**Aki imádja a vadállatot és szobrát, vagy aki viseli jelét homlokán vagy kezén, az inni fog Isten tüzes borából, melyet színtisztán töltött haragjának kelyhébe.**”*

X. Szent Pius pápa ezt írja Isten haragjáról

- *Jézus szíve túlcordul szelídséggel a jóakarató emberek felé, de szent haraggal van Isten házában gyalázói ellen. Továbbá, míg Jézus kedves volt a bűnösökhöz és azokhoz, akik eltévlyedtek, nem tartotta tiszteletben hamis gondolataikat, bármilyen őszintének tűntek is. Míg az Ő szíve túlcordul szelídséggel a jóakarató emberek iránt, szent haraggal fegyverzi fel magát Isten házában gyalázói ellen, a nyomorult emberek ellen, akik megbotránkoztatják a kicsiket, a hatalmasságok ellen, akik nehéz terhek súlyát rakják az emberekre, anélkül hogy segítenének, hogy felemeljék őket. Ő éppen annyira volt erős, mint gyengéd. (X. Pius. Encyclical Notre Charge Apostolique, August 15, 1910)*

A harag, a bosszúállás azonban Istené, az ember nem tűrheti meg magában a haragot, nem állhat bosszút senkin.

- *Róm 12,19 Ne tegyetek a magatok ügyében igazságot, kedveseim, hanem adjatok helyet az isteni haragnak, mert meg van írva: »**Enyém a bosszúállás, én majd megfizetek**« – mondja az Úr.*

4. A keresztények részvétele Jézus engesztelő művében. A keresztények engesztelése

- Isten megbízta az apostolokat és a keresztényeket a kiengesztelődés szolgálatával
 - *2Kor 5,17 Mindenki, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi megszűnt, valami új valósult meg. 18De ezt Isten viszi végbe, akit Krisztus kiengesztelt*

*irántunk, és aki **minket a kiengesztelődés szolgálatával megbízott.** 19Isten ugyanis Krisztusban kiengesztelődött a világgal, nem tartja számon vétkeinket, sőt ránk bízta a kiengesztelődés igéjét. 20Tehát Krisztus követségében járunk, maga az Isten int benneteket általunk. Krisztus nevében **kérünk: engesztelődjete ki az Istennel!** 21Ő azt, aki bűnt nem ismert, „bűnné” tette értünk, hogy benne „Isten igazságossága” legyünk.*

Mit jelent a kiengesztelődés szolgálata?

- Krisztus nevében kérjük az embereket, hogy engesztelődjete ki az Istennel!
 - Mivel „Isten a világot Krisztusban önmagával kiengesztelte”, Szt Pál fel tudja szólítani a korintusiakat: „engesztelődjete ki Istennel!” (Vö. fentebb: 2Kor 5,21).

A papok nemcsak kérni tudják őket, hanem tudják közvetíteni is a kiengesztelődést szentségi hatalmuk révén.

Jézus azonosítja magát a keresztényekkel, akik az Ő misztikus testének a tagjait alkotják.

- *Csel 9,3Már Damaszkusz közelében járt, amikor az égből egyszerre nagy fényesség ragyogta körül. 4Földre hullott, és hallotta, hogy egy hang így szól hozzá: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” 5Erre megkérdezte: „Ki vagy, Uram?” Az folytatta: „Én vagyok Jézus, akit te üldözöl.” 1Kor 12, 8 Isten határozta meg minden egyes tag feladatát a testben, tetszése szerint. 19Ha valamennyi egy tag volna, hol volna a test? 20Így azonban sok a tag, de a test csak egy. 21A szem nem mondhatja a kéznek: „Nincs rád szükségem” vagy a fej a lábnak: „Nincs rád szükségem.” 22Ellenkezőleg, a gyöngébbnek látszó tagok sokkal szükségesebbek. 23Sőt a test alacsonyabb rendű tagjait nagyobb gonddal vesszük körül, és a tisztességtelen tagok nagyobb tisztességben részesülnek, 24a tisztességes tagoknak ugyanis nincs erre szükségük. De Isten alkotta így a testet, és azért részesítette az alacsonyabb rendű tagot nagyobb tisztességben, 25hogy a testben ne támadjon meghasonlás, hanem a tagok törődjenek egymással. 26Ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele, s ha tiszteletben van része az egyik tagnak, mindegyik örül vele. 27 **Ti Krisztusnak teste vagytok, s egyenként tagjai.***

Ebből következik XI. Pius pápa fogalmazása szerint a keresztények engesztelő tevékenysége

- *„Amit a fej szenved, azt a tagoknak is el kell szenvedniük. Azért a titokzatos testében most is szenvedő **Krisztus méltán és joggal elvárja tőlünk, hogy az engesztelésben társai legyünk**, amit különben a hozzá való viszonyunk is megkövetel, mert «Krisztus teste vagyunk és egyenként a tagjai» (1 Kor 12,27), s azért **amit a fej szenved, azt a tagoknak is vele együtt kell szenvedniük.** (1 Kor 12,26). - XI. Pius pápa Miserantissimus Deus kezdetű enciklikájából.*

A misztikus testről szóló tan nemcsak Pál apostol találmánya. Jézus is kéri a keresztények vele való egységének a megvalósulását halála előtt a Mennyei Atyától.

- *Jn 17,23 Én öbennük és Te Énbennem, hogy tökéletesen eggyé legyenek.*

Ahogy Jézus engesztelő áldozat volt a mi bűneinkért, úgy Jézussal együtt a keresztényeknek is áldozattá kell válniuk.

- *Róm12,1 Testvérek, Isten irgalmára kérlek benneteket: **Adjátok testeteket élő, szent, Istennek tetsző áldozatul.***

A keresztények, ha megélik teljesen kereszténységüket, Jézushoz tartozásukat, a Szentlélektől megszentelt kedves áldozati ajándékok Isten szemében

- *Róm*
*15,15- Krisztus Jézus szolgájának kell lennem a pogányok között, és Isten evangéliumának papi szolgálatát kell ellátnom, hogy a pogány népek a Szentlélektől megszentelt **kedves áldozati ajándékká legyenek.***

A keresztények Jézus királyi papságának a részét alkotják, akik részesülnek az ő papi szolgálatából.

- *1Pét2, 9Ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul kiválasztott nép vagytok, hogy annak dicsőségét hirdessétek, aki a sötétségből meghívott benneteket csodálatos világosságára.*

Krisztus áldozata, szenvedése a keresztények áldozatával kiegészítve, azzal együtt teljes, amelyet az övéhez kapcsolnak.

- *Kol 1,24Örömmel szenvedek értetek, és testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik, testének, az Egyháznak javára.*

Összeállította: Bocsa József Sch.P.